

# Programozás I.

## 4. előadás

Összetett programozási tételek  
Érték- és referencia típusú változók C#-ban  
Metódusok C#-ban

Sergyán Szabolcs

`sergyan.szabolcs@nik.uni-obuda.hu`

Óbudai Egyetem  
Neumann János Informatikai Kar  
Szoftvertechnológia Intézet

2012. október 1.



- 1 Összetett programozási tételek
  - Másolás
  - Kiválogatás
  - Szétválogatás
  - Metszet
  - Egyesítés
  - Összefuttatás
- 2 Érték- és referencia típusú változók C#-ban
- 3 Metódusok C#-ban
  - Paraméterek átadása



## 1 Összetett programozási tételek

- Másolás
- Kiválogatás
- Szétválogatás
- Metszet
- Egyesítés
- Összefuttatás

## 2 Érték- és referencia típusú változók C#-ban

## 3 Metódusok C#-ban

- Paraméterek átadása



## 1 Összetett programozási tételek

- Másolás
- Kiválogatás
- Szétválogatás
- Metszet
- Egyesítés
- Összefuttatás

## 2 Érték- és referencia típusú változók C#-ban

## 3 Metódusok C#-ban

- Paraméterek átadása



## Típusfeladatok

- 1 Egy osztály tanulóinak átlageredménye alapján határozzuk meg, hogy bizonyítványukba *jeles*, *jó*, *közepes* vagy *elégséges* kerül-e. (Tegyük fel, hogy bukott tanuló nincs.)
- 2 Egy szöveg minden magánhangzóját cseréljük ki az e betűre.

## Közös jellemzők

- Az eredmény ugyanannyi elemszámú mint a bemenet
- Az eredmény *i*. elemét a bemenet *i*. eleméből lehet meghatározni



## Bemenet

$X$ : Feldolgozandó tömb  
 $N$ : Tömb elemeinek száma

## Kimenet

$Y$ : Eredmény tömb

## Pszeudokód

**Eljárás** Másolás( $X$ ,  $N$ ,  $Y$ )

**Ciklus**  $i \leftarrow 1$ -től  $N$ -ig

$Y[i] \leftarrow$  művelet  $X[i]$

**Ciklus vége**

**Eljárás vége**



## Megjegyzések

- Az eredmény mindig ugyanannyi elemszámú mint a bemenet
- A *művelet* segítségével az egyszerű másoláson túl az egyes elemekkel egy-egy elemi műveletet is el lehet végezni (pl. másoljuk át a számok abszolútértékeit)
- Nem lehet az elemek közötti összefüggést kihasználni



## Magánhangzók e-re cserélése

**Bemenet:**  $X$  – karakter tömb

$N$  –  $X$  elemeinek száma

**Kimenet:**  $Y$  – átalakított karakter tömb

**Eljárás** Másolás ( $X$ ,  $N$ ,  $Y$ )

**Ciklus**  $i \leftarrow 1$ -től  $N$ -ig

**Ha** magánhangzó( $X[i]$ ) **akkor**

$Y[i] \leftarrow 'e'$

**különben**

$Y[i] \leftarrow X[i]$

**Elágazás vége**

**Ciklus vége**

**Eljárás vége**



## 1 Összetett programozási tételek

- Másolás
- Kiválogatás
- Szétválogatás
- Metszet
- Egyesítés
- Összefuttatás

## 2 Érték- és referencia típusú változók C#-ban

## 3 Metódusok C#-ban

- Paraméterek átadása



## Típusfeladatok

- 1 Egy személyzeti nyilvántartásban emberek neve és személyi száma szerepel, adjuk meg a 20 évnél fiatalabb lányokat.
- 2 Adjuk meg egy természetes szám összes osztóját.
- 3 Adjuk meg egy osztály azon tanulóit, akik jeles átlagúak.

## Közös jellemzők

- Hasonlítanak a feladatok a **keresésre**, mert adott tulajdonságú elem(ek)et kell megadni, **de nem csak egyet**.
- Hasonlítanak a feladatok a **megszámlálásra** is, de nem megszámolni kell az elemeket, hanem **megadni/másolni**.



# Kiválogatás

## Bemenet

$X$ : Feldolgozandó tömb  
 $N$ : Tömb elemeinek száma  
 $T$ : Tulajdonság függvény

## Kimenet

$Y$ : Eredmény tömb  
 $DB$ :  $Y$  tömbbe kiválogatott  
elemek száma

## Pszeudokód

**Eljárás** Kiválogatás ( $X, N, T, Y, DB$ )

$DB \leftarrow 0$

**Ciklus**  $i \leftarrow 1$ -től  $N$ -ig

**Ha**  $T(X[i])$  akkor

$DB \leftarrow DB + 1$

$Y[DB] \leftarrow X[i]$

**Elágazás vége**

**Ciklus vége**

**Eljárás vége**

## Megjegyzések

- Az eredmény tömb elemszámát nem lehet előre pontosan meghatározni, de biztos, hogy nincs több eleme mint a bemeneti tömbnek
- $X[i]$  helyett néha csak  $i$ -t másoljuk  $Y$ -ba, azaz a feltételnek megfelelő elemek indexét tároljuk



- Ha a bemeneti sorozatra már nincs szükség a későbbiekben, akkor a kiválogatás eredménye e bemeneti sorozat elejére is kerülhet
- Ebben az esetben kevesebb memóriát kell lefoglalnunk

## Pszudokód

**Eljárás** Kiválogatás( $X, N, T, DB$ )

$DB \leftarrow 0$

**Ciklus**  $i \leftarrow 1$ -től  $N$ -ig

**Ha**  $T(X[i])$  **akkor**

$DB \leftarrow DB + 1$

$X[DB] \leftarrow X[i]$

**Elágazás vége**

**Ciklus vége**

**Eljárás vége**

- Lehetséges megvalósítás az is, ha a **kihagyandó elemeket** megjelöljük valamilyen módon
- Ebben az esetben is elveszítjük az eredeti sorozatot

## Pszeudokód

**Eljárás** Kiválogatás( $X, N, T$ )

**Ciklus**  $i \leftarrow 1$ -től  $N$ -ig

**Ha**  $\neg(T(X[i]))$  **akkor**

$X[i] \leftarrow$  speciális érték

**Elágazás vége**

**Ciklus vége**

**Eljárás vége**



## Jeles átlagú tanulók neve

**Bemenet:**  $X$  – tanulók tömbje

$N$  –  $X$  elemeinek száma

**Kimenet:**  $NEV$  – jeles tanulók neveit tartalmazó tömb

$DB$  –  $NEV$ -be kerülő elemek száma

**Eljárás** Kiválogatás( $X$ ,  $N$ ,  $NEV$ ,  $DB$ )

$DB \leftarrow 0$

**Ciklus**  $i \leftarrow 1$ -től  $N$ -ig

**Ha**  $X[i].atlag \geq 4.71$  **akkor**

$DB \leftarrow DB + 1$

$NEV[DB] \leftarrow X[i].nev$

**Elágazás vége**

**Ciklus vége**

**Eljárás vége**

## 1 Összetett programozási tételek

- Másolás
- Kiválogatás
- Szétválogatás
- Metszet
- Egyesítés
- Összefuttatás

## 2 Érték- és referencia típusú változók C#-ban

## 3 Metódusok C#-ban

- Paraméterek átadása





## Típusfeladatok

- 1 Adott  $N$  darab különböző természetes szám, válogassuk szét a párosakat és a páratlanokat.
- 2 Az osztály tanulóit névsoruk alapján válogassuk szét lányokra és fiúkra.
- 3 Az osztály tanulóinak félévi átlageredményei alapján válogassuk szét jelesekre, jókra, közepesekre, elégségesekre, valamint elégtelenekre.

## Közös jellemzők

- Egy sorozathoz több sorozatot rendelünk
- Lényegében egymás után kettő (vagy több) kiválogatással megoldhatók a feladatok
- Két kiválogatással megvalósítani viszont felesleges, mert amely elemeket nem választjuk ki a kiválogatásnál az egyik csoportba, azok tartoznak a másik csoportba

# Szétválogatás

## Bemenet

$X$ : Feldolgozandó tömb  
 $N$ : Tömb elemeinek száma  
 $T$ : Tulajdonság függvény

## Kimenet

$Y$ : Egyik eredmény tömb  
 $DBY$ :  $X$   $T$  tulajdonságú elemek száma  
 $Z$ : Másik eredmény tömb  
 $DBZ$ :  $X$   $\neg T$  tulajdonságú elemek száma

## Pszudokód

**Eljárás Szétválogatás**( $X, N, T, Y, DBY, Z, DBZ$ )

$DBY \leftarrow 0$

$DBZ \leftarrow 0$

**Ciklus**  $i \leftarrow 1$ -től  $N$ -ig

**Ha**  $T(X[i])$  **akkor**

$DBY \leftarrow DBY + 1$

$Y[DBY] \leftarrow X[i]$

**különben**

$DBZ \leftarrow DBZ + 1$

$Z[DBZ] \leftarrow X[i]$

**Elágazás vége**

**Ciklus vége**

**Eljárás vége**

## Megjegyzések

- $Y$  és  $Z$  elemszáma nem határozható meg előre, így  $N$  elemű tömböknek foglalunk helyet a memóriában



- Az eredmények **egyetlen tömbbe** is helyezhetők úgy, hogy a  $T$  tulajdonságúak az elején, a többi pedig a végén lesznek

## Pszeudokód

**Eljárás** Szétválogatás( $X, N, T, Y, DBY$ )

$DBY \leftarrow 0$

$INDZ \leftarrow N + 1$

**Ciklus**  $i \leftarrow 1$ -től  $N$ -ig

**Ha**  $T(X[i])$  **akkor**

$DBY \leftarrow DBY + 1$

$Y[DBY] \leftarrow X[i]$

**különben**

$INDZ \leftarrow INDZ - 1$

$Y[INDZ] \leftarrow X[i]$

**Elágazás vége**

**Ciklus vége**

**Eljárás vége**

## Pszudokód

```
Eljárás Szétválogatás( $X, N, T, DB$ )  
   $E \leftarrow 1; U \leftarrow N; \text{seged} \leftarrow X[E]$   
  Ciklus amíg  $E < U$   
    Ciklus amíg  $E < U$  és  $\neg(T(X[U]))$   
       $U \leftarrow U - 1$   
    Ciklus vége  
    Ha  $E < U$  akkor  
       $X[E] \leftarrow X[U]; E \leftarrow E + 1;$   
      Ciklus amíg  $E < U$  és  $T(X[E])$   
         $E \leftarrow E + 1$   
      Ciklus vége  
      Ha  $E < U$  akkor  
         $X[U] \leftarrow X[E]; U \leftarrow U - 1$   
      Elágazás vége  
    Elágazás vége  
  Ciklus vége  
   $X[E] \leftarrow \text{seged}$   
  Ha  $T(X[E])$  akkor  
     $DB \leftarrow E$   
  különben  
     $DB \leftarrow E - 1$   
  Elágazás vége  
Eljárás vége
```

Az elemek helyben, azaz a bemeneti tömbben történő szétválogatása is megoldható



## Páros-páratlan szétválogatás

**Bemenet:**  $X$  – egészek tömbje

$N$  –  $X$  elemeinek száma

**Kimenet:**  $Y$  – szétválogatott elemek tömbje

$DB$  – páros számok száma

**Eljárás** Szétválogatás( $X, N, Y, DB$ )

$DB \leftarrow 0; IND \leftarrow N + 1$

**Ciklus**  $i \leftarrow 1$ -től  $N$ -ig

**Ha** páros( $X[i]$ ) **akkor**

$DB \leftarrow DB + 1; Y[DB] \leftarrow X[i]$

**különben**

$IND \leftarrow IND - 1; Y[IND] \leftarrow X[i]$

**Elágazás vége**

**Ciklus vége**

**Eljárás vége**

## 1 Összetett programozási tételek

- Másolás
- Kiválogatás
- Szétválogatás
- **Metszet**
- Egyesítés
- Összefuttatás

## 2 Érték- és referencia típusú változók C#-ban

## 3 Metódusok C#-ban

- Paraméterek átadása



## Típusfeladatok

- 1 Adjuk meg két természetes szám osztóinak ismeretében az összes közös osztójukat.
- 2 Nyáron és télen is végeztünk madármegfigyeléseket a Balatonon. Ismerjük, hogy nyáron, illetve télen mely madárfajok fordultak elő. Állapítsuk meg ezek alapján, hogy melyek a nem költöző madarak.
- 3 Négy ember heti szabad estéi ismeretében állapítsuk meg, hogy a héten melyik este mehetnek el együtt moziba.

## Közös jellemzők

- Több sorozathoz egy sorozatot rendelünk
- Két sorozat elemei közül azokat kell kiválogatnunk, amelyek mindkettőben előfordulnak





## Megvalósítási ötlet

- Válogassuk ki az egyik sorozat ( $X$ ) azon elemeit, amelyek a másikban ( $Y$ ) is előfordulnak
- Ehhez egy **kiválogatás** és egy **eldöntés** tételt kell egymásba építeni



## Bemenet

$X$ : Egyik feldolgozandó tömb  
 $M$ :  $X$  elemeinek száma  
 $Y$ : Másik feldolgozandó tömb  
 $N$ :  $Y$  elemeinek száma

## Kimenet

$Z$ : Eredmény tömb  
 $DB$ : Metszetbeli elemek száma

## Pszeudokód

**Eljárás** Metszet ( $X, M, Y, N, Z, DB$ )

$DB \leftarrow 0$

**Ciklus**  $i \leftarrow 1$ -től  $M$ -ig

$j \leftarrow 1$

**Ciklus amíg**  $j \leq N$  és  $X[i] \neq Y[j]$

$j \leftarrow j + 1$

**Ciklus vége**

**Ha**  $j \leq N$  **akkor**

$DB \leftarrow DB + 1$ ;  $Z[DB] \leftarrow X[i]$

**Elágazás vége**

**Ciklus vége**

**Eljárás vége**

## Megjegyzések

Kis módosítással a metszet tétel nem csak két sorozat közös elemeinek meghatározására alkalmazható

- **Eldöntés:** van-e két sorozatnak közös eleme?
- **Kiválasztás:** adjuk meg a két sorozat egyik közös elemét (ha tudjuk, hogy van ilyen)
- **Keresés:** ha van, akkor adjuk meg a két sorozat egyik közös elemét
- **Megszámolás:** hány közös eleme van a két sorozatnak?



Keressük meg  $X$  egyik olyan elemét, amely benne van  $Y$ -ban is

## Közös elem keresése

**Bemenet:**  $X$  – egyik tömb

$M$  –  $X$  elemeinek száma

$Y$  – másik tömb

$N$  –  $Y$  elemeinek száma

**Kimenet:**  $VAN$  – logikai változó; pontosan akkor igaz, ha van a két tömbben közös elem

$E$  – a közös elem értéke (ha van)

**Eljárás** MetszetbeliElem( $X, M, Y, N, VAN, E$ )

$i \leftarrow 1$ ;  $VAN \leftarrow$  hamis

**Ciklus amíg**  $i \leq M$  és  $\neg VAN$

$j \leftarrow 1$

**Ciklus amíg**  $j \leq N$  és  $X[i] \neq Y[j]$

$j \leftarrow j + 1$

**Ciklus vége**

**Ha**  $j \leq N$  **akkor**

$VAN \leftarrow$  igaz;  $E \leftarrow X[i]$

**különben**

$i \leftarrow i + 1$

**Elágazás vége**

**Ciklus vége**

**Eljárás vége**



## 1 Összetett programozási tételek

- Másolás
- Kiválogatás
- Szétválogatás
- Metszet
- Egyesítés
- Összefuttatás

## 2 Érték- és referencia típusú változók C#-ban

## 3 Metódusok C#-ban

- Paraméterek átadása



## Típusfeladatok

- 1 Két szám prímosztóinak ismeretében adjuk meg legkisebb közös többszörösük prímosztóit.
- 2 Egy iskola két földrajztanára órarendjének ismeretében adjuk meg azokat az órákat, amikor valamelyikük tud egy órát helyettesíteni.

## Közös jellemzőjük

- Két sorozathoz egy sorozatot rendel
- Azokat az elemeket keressük, amelyek a két sorozatból legalább az egyikben benne vannak



# Egyesítés (unió)

## Bemenet

$X$ : Egyik feldolgozandó tömb  
 $M$ :  $X$  elemeinek száma  
 $Y$ : Másik feldolgozandó tömb  
 $N$ :  $Y$  elemeinek száma

## Kimenet

$Z$ : Eredmény tömb  
 $DB$ : Unióbeli elemek száma

## Pszeudokód

**Eljárás** Egyesítés( $X, M, Y, N, Z, DB$ )

$Z \leftarrow X; DB \leftarrow M$

**Ciklus**  $j \leftarrow 1$ -től  $N$ -ig

$i \leftarrow 1$

**Ciklus amíg**  $i \leq M$  és  $X[i] \neq Y[j]$

$i \leftarrow i + 1$

**Ciklus vége**

**Ha**  $i > M$  **akkor**

$DB \leftarrow DB + 1; Z[DB] \leftarrow Y[j]$

**Elágazás vége**

**Ciklus vége**

**Eljárás vége**

Kis módosítással készíthetünk olyan algoritmust, amely egy sorozatból halmazt készít, azaz egy sorozatot úgy alakít át, hogy az azonos elemek csak egyszer szerepeljenek

## Halmazfelsorolás készítés

**Bemenet:**  $X$  – eredeti sorozat  
 $N$  –  $X$  elemeinek száma  
**Kimenet:**  $Z$  – halmazzá alakított sorozat  
 $DB$  –  $Z$  elemeinek száma

**Eljárás** HalmazfelsorolásKészítés( $X, N, Z, DB$ )

$DB \leftarrow 0$

**Ciklus**  $i \leftarrow 1$ -től  $N$ -ig

$j \leftarrow 1$

**Ciklus amíg**  $j \leq DB$  és  $X[i] \neq Z[j]$

$j \leftarrow j + 1$

**Ciklus vége**

**Ha**  $j > DB$  **akkor**

$DB \leftarrow DB + 1$

$Z[DB] \leftarrow X[i]$

**Elágazás vége**

**Ciklus vége**

**Eljárás vége**



## 1 Összetett programozási tételek

- Másolás
- Kiválogatás
- Szétválogatás
- Metszet
- Egyesítés
- Összefuttatás

## 2 Érték- és referencia típusú változók C#-ban

## 3 Metódusok C#-ban

- Paraméterek átadása



## Típusfeladatok

- 1 Egy osztály lány-, illetve fiú tanulóinak névsora alapján állítsuk elő az osztálynévsort.
- 2 Egy iskolában négy szakkörre járnak tanulók (van aki többre is). A szakkörnévsorok alapján állítsuk elő a szakkörre járó tanulók névsorát.

## Közös jellemzők

- Az általános egyesítéshez képest itt specialitás, hogy mindegyik sorozat **rendezett**



## Bemenet

$X$ : Egyik feldolgozandó tömb  
 $M$ :  $X$  elemeinek száma  
 $Y$ : Másik feldolgozandó tömb  
 $N$ :  $Y$  elemeinek száma

## Kimenet

$Z$ : Eredmény tömb  
 $DB$ : Unióbeli elemek száma

## Pszeudokód

**Eljárás** Összefuttatás( $X, M, Y, N, Z, DB$ )

$i \leftarrow 1; j \leftarrow 1; DB \leftarrow 0$

**Ciklus amíg**  $i \leq M$  és  $j \leq N$

$DB \leftarrow DB + 1$

**Elágazás**

$X[i] < Y[j]$  esetén  $Z[DB] \leftarrow X[i]; i \leftarrow i + 1$

$X[i] = Y[j]$  esetén  $Z[DB] \leftarrow X[i]; i \leftarrow i + 1; j \leftarrow j + 1$

$X[i] > Y[j]$  esetén  $Z[DB] \leftarrow Y[j]; j \leftarrow j + 1$

**Elágazás vége**

**Ciklus vége**

**Ciklus amíg**  $i \leq M$

$DB \leftarrow DB + 1; Z[DB] \leftarrow X[i]; i \leftarrow i + 1$

**Ciklus vége**

**Ciklus amíg**  $j \leq N$

$DB \leftarrow DB + 1; Z[DB] \leftarrow Y[j]; j \leftarrow j + 1$

**Ciklus vége**

**Eljárás vége**



# Összefuttatás (rendezettek uniója)

Ha  $X[M] = Y[N]$ , akkor az utolsó két ciklusra nincs szükség. Ezt a helyzetet magunk is előidézhetjük.

## Pszeudokód

**Eljárás** Összefuttatás( $X, M, Y, N, Z, DB$ )

$i \leftarrow 1; j \leftarrow 1; DB \leftarrow 0$

$X[M+1] \leftarrow +\infty; Y[N+1] \leftarrow +\infty$

**Ciklus** amíg  $i < M+1$  **vagy**  $j < N+1$

$DB \leftarrow DB + 1$

**Elágazás**

$X[i] < Y[j]$  esetén  $Z[DB] \leftarrow X[i]; i \leftarrow i + 1$

$X[i] = Y[j]$  esetén  $Z[DB] \leftarrow X[i]; i \leftarrow i + 1; j \leftarrow j + 1$

$X[i] > Y[j]$  esetén  $Z[DB] \leftarrow Y[j]; j \leftarrow j + 1$

**Elágazás vége**

**Ciklus vége**

**Eljárás vége**

# Összefuttatás (rendezettek uniója)

Ha nincs a két sorozatban azonos elem, akkor a megvalósítás még egyszerűbb.

## Pszeudokód

**Eljárás** Összefuttatás( $X, M, Y, N, Z, DB$ )

$i \leftarrow 1; j \leftarrow 1; DB \leftarrow 0$

$X[M+1] \leftarrow +\infty; Y[N+1] \leftarrow +\infty$

**Ciklus** amíg  $i < M+1$  **vagy**  $j < N+1$

$DB \leftarrow DB + 1$

**Ha**  $X[i] < Y[j]$  **akkor**

$Z[DB] \leftarrow X[i]; i \leftarrow i + 1$

**különben**

$Z[DB] \leftarrow Y[j]; j \leftarrow j + 1$

**Elágazás vége**

**Ciklus vége**

**Eljárás vége**

## 1 Összetett programozási tételek

- Másolás
- Kiválogatás
- Szétválogatás
- Metszet
- Egyesítés
- Összefuttatás

## 2 Érték- és referencia típusú változók C#-ban

## 3 Metódusok C#-ban

- Paraméterek átadása



# Érték- és referencia típusú változók

## Érték típusú változók

- Konkrét értéket tárolnak
- Az  $a = b$  értékadáskor a  $b$  értéke átmásolódik  $a$ -ba
- Egész, valós, logikai, karakter, felsorolás, struktúra típusok

## Referencia típusú változók

- Csak egy memória helyre tárolnak hivatkozást, ahol a konkrét érték található
- Az  $a = b$  értékadáskor a memóriabeli cím másolódik  $\rightarrow b$  ugyanazon memóriacímen lévő értékre fog hivatkozni, mint amire  $a$  hivatkozik
- Tömb, osztály, interfész, delegált, esemény típusok



# Változók a memóriában

Sematikus ábra

Memória

cím1

a 345

cím2

b true

cím3

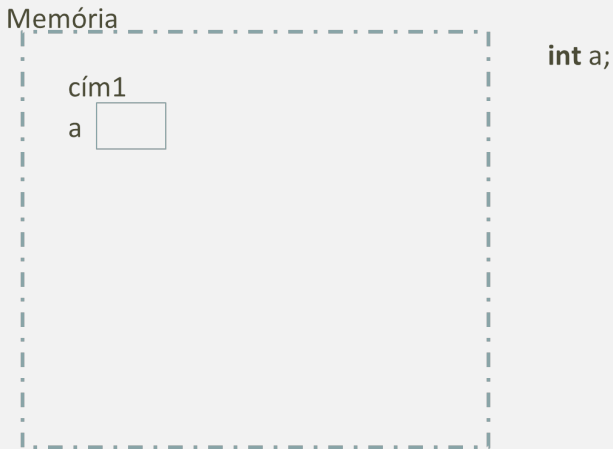
d 34.45





# Érték típusú változók a memóriában (1)

Sematikus ábra



# Érték típusú változók a memóriában (2)

Sematikus ábra

Memória

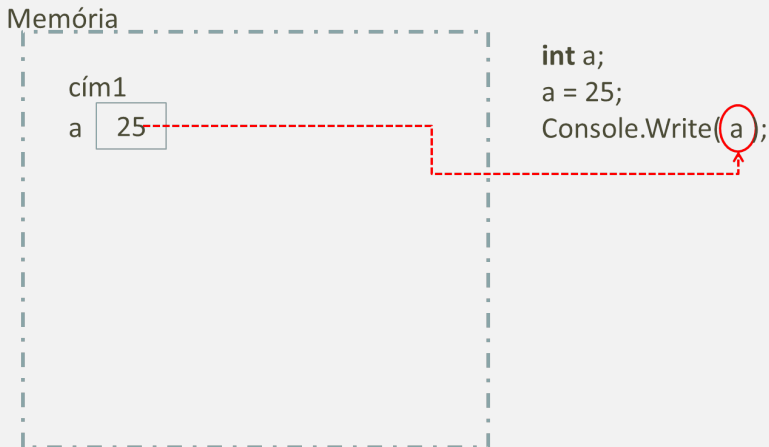


```
int a;  
a = 25;
```



# Érték típusú változók a memóriában (3)

Sematikus ábra



# Érték típusú változók a memóriában (4)

Sematikus ábra

Memória

cím1

a

25

cím2

b

```
int a;
```

```
a = 25;
```

```
Console.Write( a );
```

```
int b;
```



# Érték típusú változók a memóriában (5)

Sematikus ábra

Memória

cím1

a 25

cím2

b 25

```
int a;  
a = 25;  
Console.Write( a );  
int b;  
b = a;
```



# Érték típusú változók a memóriában (6)

Sematikus ábra

Memória

cím1

a

10

cím2

b

25

```
int a;
```

```
a = 25;
```

```
Console.Write( a );
```

```
int b;
```

```
b = a;
```

```
a = 10;
```



# Érték típusú változók a memóriában (7)

Sematikus ábra

Memória

cím1

a 10

cím2

b 25

```
int a;  
a = 25;  
Console.Write( a );  
  
int b;  
b = a;  
a = 10;  
Console.Write(a);
```



# Érték típusú változók a memóriában (8)

Sematikus ábra

Memória

cím1

a

10

cím2

b

25

```
int a;
```

```
a = 25;
```

```
Console.Write( a );
```

```
int b;
```

```
b = a;
```

```
a = 10;
```

```
Console.Write( a );
```

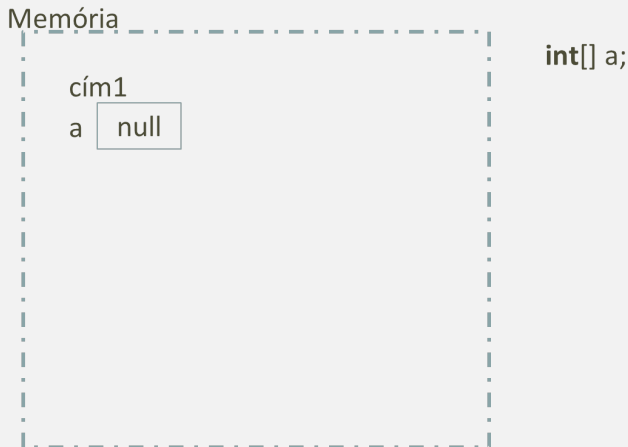
```
Console.Write( b );
```





# Referencia típusú változók a memóriában (1)

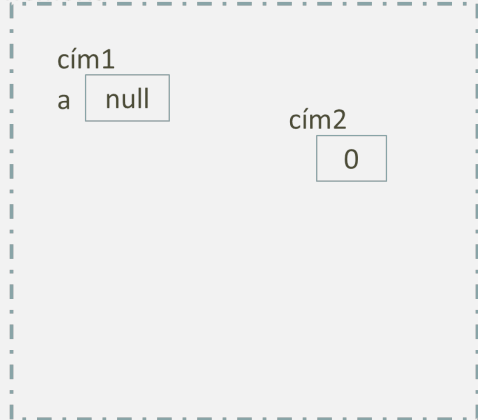
Sematikus ábra



# Referencia típusú változók a memóriában (2)

Sematikus ábra

Memória



```
int[] a;  
a = new int[1];
```



# Referencia típusú változók a memóriában (3)

Sematikus ábra

Memória

cím1

a

cím2

cím2

0

```
int[] a;  
a = new int[1];
```



# Referencia típusú változók a memóriában (4)

Sematikus ábra

Memória

cím1

a

cím2

cím2

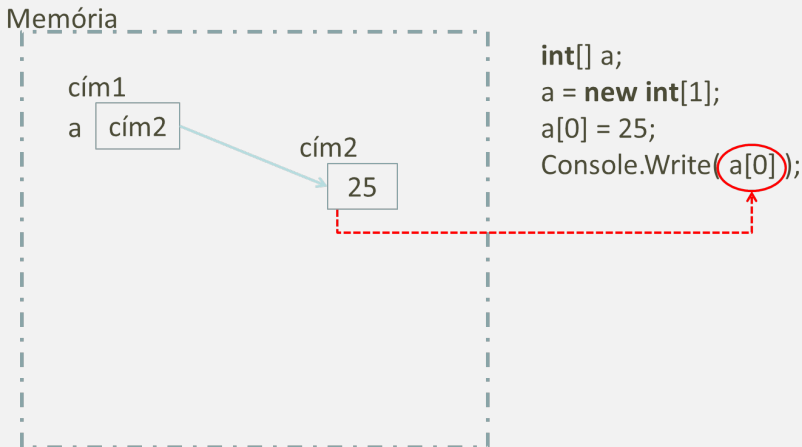
25

```
int[] a;  
a = new int[1];  
a[0] = 25;
```



# Referencia típusú változók a memóriában (5)

Sematikus ábra



# Referencia típusú változók a memóriában (6)

Sematikus ábra

Memória

cím1

a

cím2

cím2

25

cím3

b

null

```
int[] a;
```

```
a = new int[1];
```

```
a[0] = 25;
```

```
Console.Write( a[0] );
```

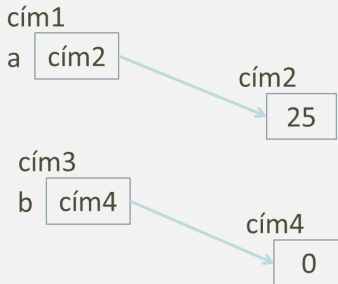
```
int[] b;
```



# Referencia típusú változók a memóriában (7)

Sematikus ábra

Memória



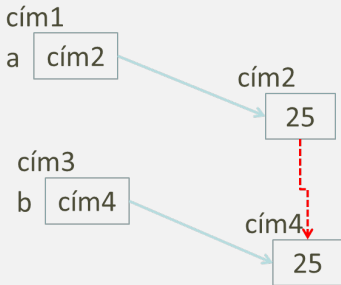
```
int[] a;  
a = new int[1];  
a[0] = 25;  
Console.Write( a[0] );  
int[] b;  
b = new int[1];
```



# Referencia típusú változók a memóriában (8)

Sematikus ábra

Memória



```
int[] a;  
a = new int[1];  
a[0] = 25;  
Console.Write( a[0] );  
int[] b;  
b = new int[1];  
b[0] = a[0];
```

Ez még érték  
típusú változók  
értékadása!





# Referencia típusú változók a memóriában (9)

Sematikus ábra

Memória

cím1

a

cím2

cím2

10

cím3

b

cím4

cím4

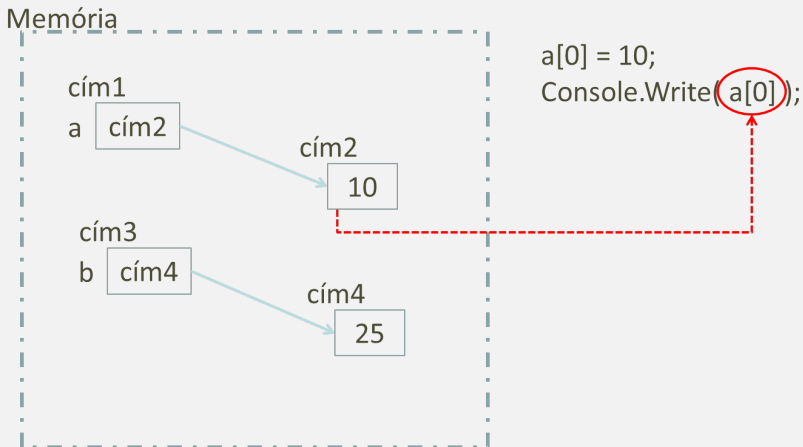
25

$a[0] = 10;$



# Referencia típusú változók a memóriában (10)

Sematikus ábra



# Referencia típusú változók a memóriában (11)

Sematikus ábra

Memória

cím1

a

cím2

cím2

10

cím3

b

cím4

cím4

25

`a[0] = 10;`

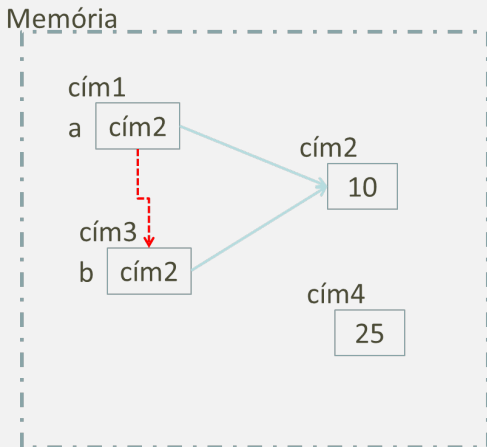
`Console.Write( a[0] );`

`Console.Write( b[0] );`



# Referencia típusú változók a memóriában (12)

Sematikus ábra



```
a[0] = 10;  
Console.Write( a[0] );  
Console.Write( b[0] );  
b = a;
```

**Referencia  
típusú változók  
értékadása!**



# Referencia típusú változók a memóriában (13)

Sematikus ábra

Memória

cím1

a

cím2

cím2

10

cím3

b

cím2

cím4

25

```
a[0] = 10;
```

```
Console.Write( a[0] );
```

```
Console.Write( b[0] );
```

```
b = a;
```

```
Console.Write( a[0] );
```



# Referencia típusú változók a memóriában (14)

Sematikus ábra

Memória

cím1

a

cím2

cím3

b

cím2

cím2

10

cím4

25

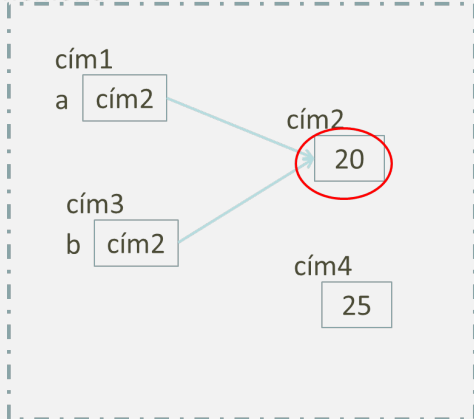
```
a[0] = 10;  
Console.Write( a[0] );  
Console.Write( b[0] );  
b = a;  
Console.Write( a[0] );  
Console.Write( b[0] );
```



# Referencia típusú változók a memóriában (15)

Sematikus ábra

Memória



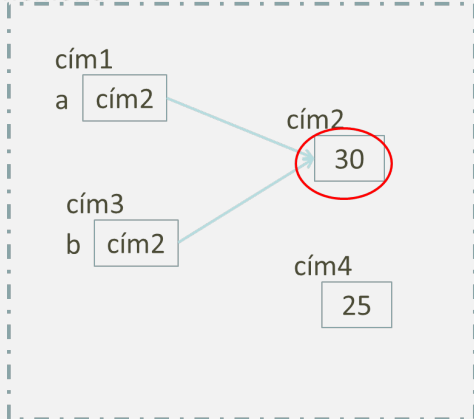
```
a[0] = 10;  
Console.Write( a[0] );  
Console.Write( b[0] );  
b = a;  
Console.Write( a[0] );  
Console.Write( b[0] );  
a[0] = 20;
```



# Referencia típusú változók a memóriában (16)

Sematikus ábra

Memória



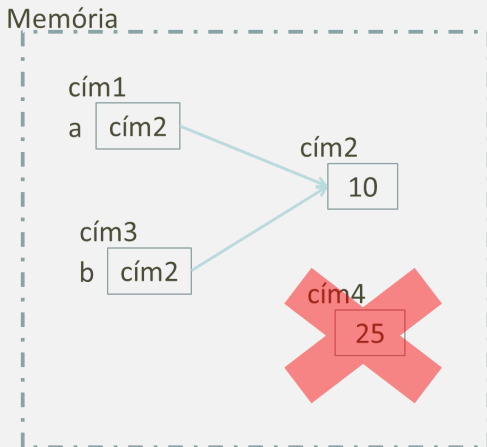
```
a[0] = 10;
Console.Write( a[0] );
Console.Write( b[0] );
b = a;
Console.Write( a[0] );
Console.Write( b[0] );
a[0] = 20;
b[0] = 30;
```





# Referencia típusú változók a memóriában (17)

Sematikus ábra



Azt a memóriaterületet,  
amelyre egyetlen  
referenciaváltozó sem  
hivatkozik, a GC  
automatikusan  
felszabadítja



- 1 Összetett programozási tételek
  - Másolás
  - Kiválogatás
  - Szétválogatás
  - Metszet
  - Egyesítés
  - Összefuttatás
- 2 Érték- és referencia típusú változók C#-ban
- 3 Metódusok C#-ban
  - Paraméterek átadása



- A metódus egy kódblokk, amely utasítások sorozatát tartalmazza
- A program azáltal futtatja ezt a kódblokkot, hogy **meghívja** a metódust és megszabja a szükséges paramétereit
- C#-ban minden futtatandó utasítás egy metódusban helyezkedik el
  - Eddig programjainkat a `Main()` metódusba írtuk
- A többször használt kódrészeket írjuk metódusba
  - "Copy-Paste" helyett
  - Célszerű a hosszú metódusok feldarabolása az egyszerűbb értelmezés céljából



## Szintaktika

```
visszatérési_típus metódusnév(paraméterek)  
{metódustörzs}
```



# Metódusok típusa

- A típus a visszaadott érték típusa vagy void, ha nem adunk vissza semmit
- Egy metódusnak legfeljebb egy visszatérési értéke van
  - de az lehet tömb is
- A visszatérési érték típus előtt állhatnak különféle módosítók
  - Pl. static, abstract, override, new, illetve láthatóságot jelző kulcsszavak



- A metódushoz tartozó utasítások, amelyek használhatják a metódusnak átadott paramétereket
- A metódus visszatérési értékét a **return** kulcsszó után adjuk meg. Ennek hatására a metódusból azonnal visszatérünk a hívóhoz, akkor is, ha még vannak további utasítások a **return** után.
- Ha a metódus több ágon is véget érhet, akkor minden ág végére kell **return**
- Visszatérési érték nélküli (**void**) metódusnál – ha a program mindig a metódustörzs fizikai végénél fejeződik be – a **return** utasítás elhagyható



- Egy blokkban deklarált változók csak a deklarálástól kezdve a blokk végéig elérhetők
  - Következmény: az egyik metódusban deklarált  $x$  változó nem ugyanaz, mint a másik metódusbeli  $x$  változó
- A hívó környezet változói nem érhetők el a metódusban
  - Ezért szükséges a paraméter átadás és a visszatérési érték
  - Közös adat használható: globális változók, de használatuk nem javasolt



## Téglalap területének számítása

```
static int terület(int a, int b) //paraméterek átadása
{
    return a * b;
}

static void Main()
{
    int egyikOldal = 5;
    int másikOldal = 7;
    Console.WriteLine("A téglalap területe: "
        + terület(egyikOldal, másikOldal));
}
```





- 1 Összetett programozási tételek
  - Másolás
  - Kiválogatás
  - Szétválogatás
  - Metszet
  - Egyesítés
  - Összefuttatás
- 2 Érték- és referencia típusú változók C#-ban
- 3 Metódusok C#-ban
  - Paraméterek átadása



# Metódusok paraméterei

- A paramétereknél megadandó a típus és az a név, amellyel a metódustörzsben a paraméterre hivatkozunk
- A paraméter átadásának kétféle módja van: érték szerinti és cím szerinti
- **Érték szerinti:** a paraméterként megadott változóról másolat készül, a metódusban ezzel a másolattal dolgozunk. Ha a metódusban megváltoztatjuk a paraméter értékét, az az eredeti változóra nincs hatással, a hívó környezetben nem érvényesül a módosítás.
- **Cím szerinti:** egy referenciát adunk át a paraméterként megadott változóra. A változóról nem készül másolat, tehát ha a metódusban megváltoztatjuk a paraméter értékét, akkor ez a módosítás a hívó környezetbeli változóra is érvényes lesz.



# Metódusok paraméterei

- Az érték szerinti paraméter átadás az alapértelmezett
  - Referencia típusú változóknál az érték szerinti paraméter átadás azt jelenti, hogy a változóban tárolt cím másolódik le és adódik át, azaz ha a metódusban módosítjuk a referencia által hivatkozott objektumot, annak a hatása kívül is látszik
- Ha érték típusú paramétert szeretnénk cím szerint átadni, azt a **ref** vagy az **out** kulcsszó használatával tehetjük meg
- Mivel két fajta változótípus van, az érték- és a referencia típus, valójában **4 különféle paraméterátadási módunk van**



# Érték típusok érték szerinti paraméter átadása

```
static void novel(int bemenet)
{
    bemenet++;
}
```

```
static void csere(int elso, int masodik)
{
    int temp = elso;
    elso = masodik;
    masodik = temp;
}
```



# Érték típusok érték szerinti paraméter átadása

```
static void Main()
{
    int a = 42, b = 23;
    novel(a);
    csere(a, b);
}
```

- A híváskor a két változó értékéről másolat készül, és a másolatot adjuk át paraméterként a hívott metódusoknak
- A hívott metódusokban a paraméterek módosítása semmilyen hatással nincs ezen változók értékére



# Érték típusok érték szerinti paraméter átadása

Memória

cím1

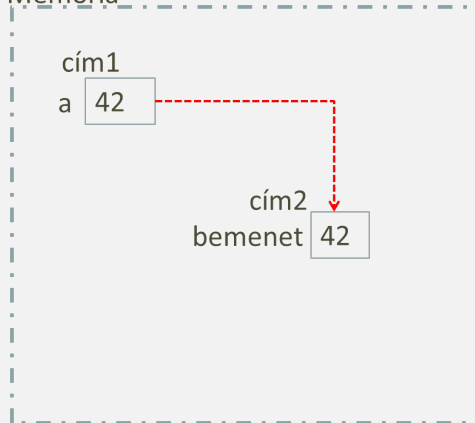
a 42

**int** a=42;



# Érték típusok érték szerinti paraméter átadása

Memória



```
int a=42;  
novel(a);
```



# Érték típusok érték szerinti paraméter átadása

Memória

cím1

a 42

cím2

bemenet 43

```
int a=42;  
novel(a);  
bemenet++;
```





# Érték típusok érték szerinti paraméter átadása

Memória

cím1  
a 42

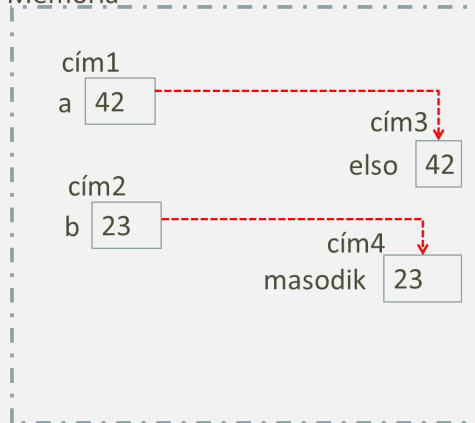
cím2  
b 23

**int** a=42, b=23;



# Érték típusok érték szerinti paraméter átadása

Memória

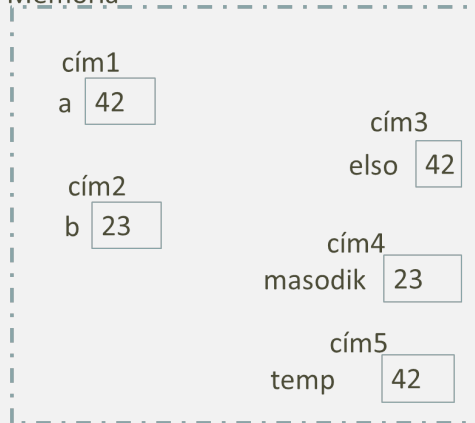


```
int a=42, b=23;  
csere(a,b);
```



# Érték típusok érték szerinti paraméter átadása

Memória

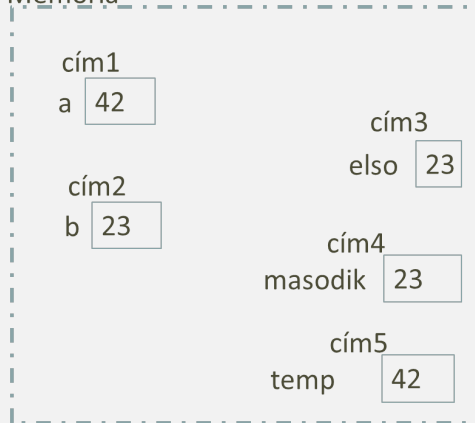


```
int a=42, b=23;  
csere(a,b);  
    int temp;  
    temp=első;
```



# Érték típusok érték szerinti paraméter átadása

Memória

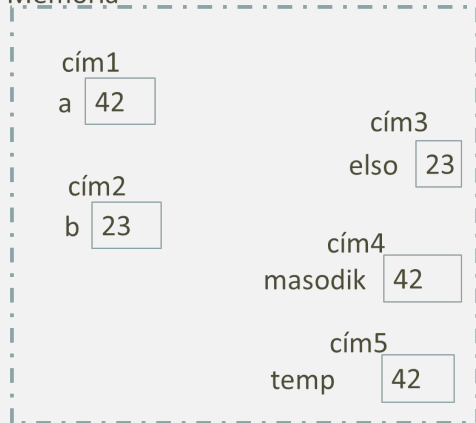


```
int a=42, b=23;  
csere(a,b);  
    int temp;  
    temp=első;  
    első=masodik;
```



# Érték típusok érték szerinti paraméter átadása

Memória



```
int a=42, b=23;  
csere(a,b);  
    int temp;  
    temp=első;  
    első=masodik;  
    masodik=temp;
```



# Érték típusok cím szerinti paraméter átadása

```
static void novel(ref int bemenet)
{
    bemenet++;
}
```

```
static void csere(ref int elso, ref int masodik)
{
    int temp = elso;
    elso = masodik;
    masodik = temp;
}
```



# Érték típusok cím szerinti paraméter átadása

```
static void Main()  
{  
    int a = 42, b = 23;  
    novel(ref a);  
    csere(ref a, ref b);  
}
```

- A híváskor a változók **címéről** másolat képződik, és a **címek** kerülnek át paraméterként a hívott metódusokba
- A hívott metódusokban a paraméterek módosítása gyakorlatilag ezen változók módosítását jelenti



# Érték típusok cím szerinti paraméter átadása

Memória

cím1

a 42

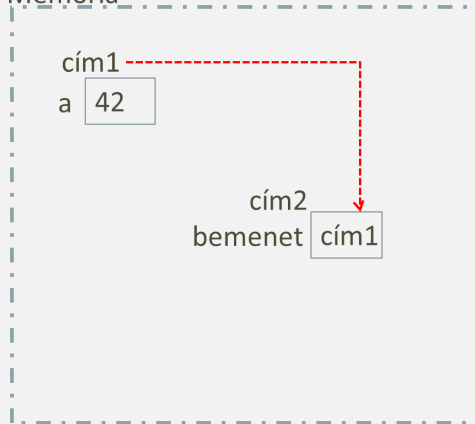
**int** a=42;





# Érték típusok cím szerinti paraméter átadása

Memória

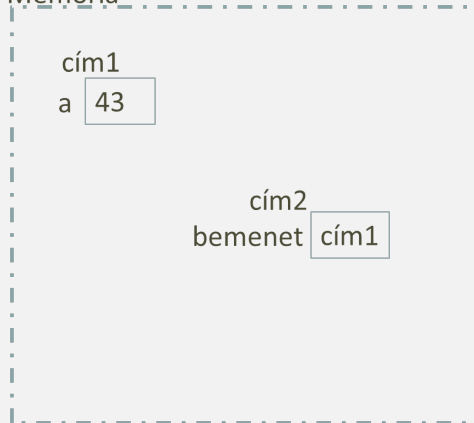


```
int a=42;  
novel(ref a);
```



# Érték típusok cím szerinti paraméter átadása

Memória



```
int a=42;  
novel(ref a);  
    bemenet++;
```



# Érték típusok cím szerinti paraméter átadása

Memória

cím1

a 42

cím2

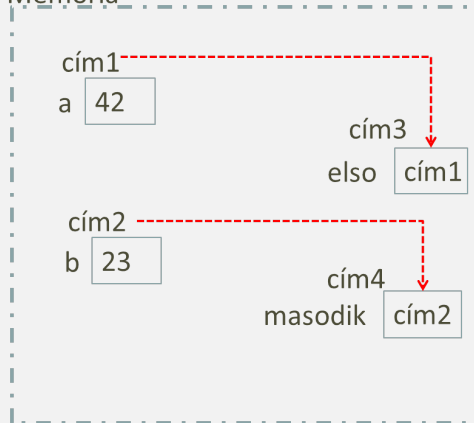
b 23

**int** a=42, b=23;



# Érték típusok cím szerinti paraméter átadása

Memória

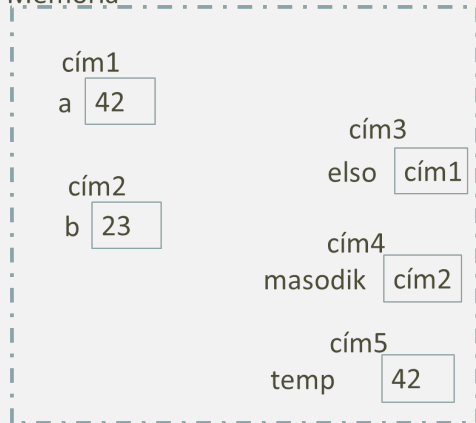


```
int a=42, b=23;  
csere(ref a, ref b);
```



# Érték típusok cím szerinti paraméter átadása

Memória

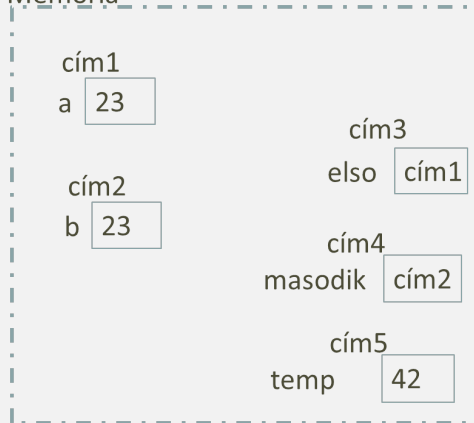


```
int a=42, b=23;  
csere(ref a, ref b);  
    int temp;  
    temp=első;
```



# Érték típusok cím szerinti paraméter átadása

Memória

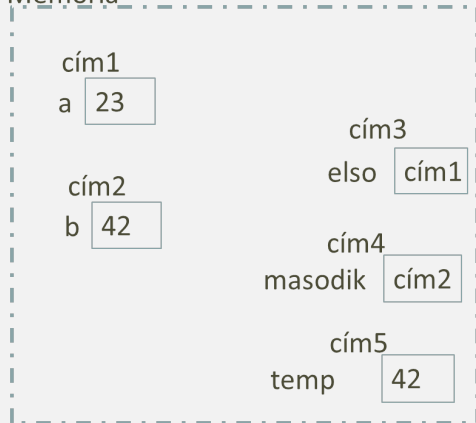


```
int a=42, b=23;  
csere(ref a, ref b);  
    int temp;  
    temp=első;  
    első=masodik;
```



# Érték típusok cím szerinti paraméter átadása

Memória



```
int a=42, b=23;  
csere(ref a, ref b);  
    int temp;  
    temp=elso;  
    elso=masodik;  
    masodik=temp;
```



# Referencia típusok érték szerinti paraméter átadása

```
static void tombkez1(int[] arr)
{
    arr[1] = 42;
}
```

```
static void tombkez2(int[] arr)
{
    arr = new int[3] {23, 23, 23};
}
```





# Referencia típusok érték szerinti paraméter átadása

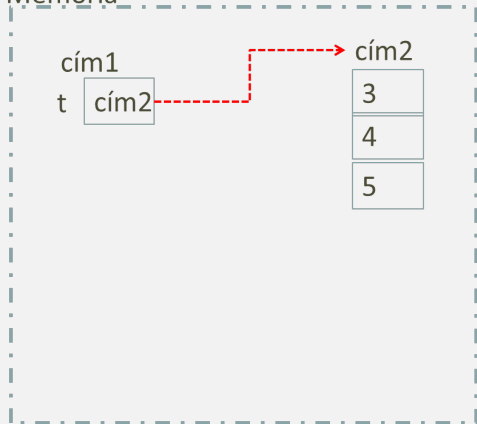
```
static void Main()  
{  
    int[] t = {3, 4, 5};  
    tombkez1(t);  
    tombkez2(t);  
}
```

- A metódusok hívásakor a változók **értékéről** készül másolat, és az érték kerül át paraméterként a hívott eljárásba → az átadott érték viszont most egy **referencia**
- A hívott metódusokban nem lehet módosítani ezt a referenciát → a hivatkozott memóriaterületen lévő értékeket viszont lehet



# Referencia típusok érték szerinti paraméter átadása

Memória

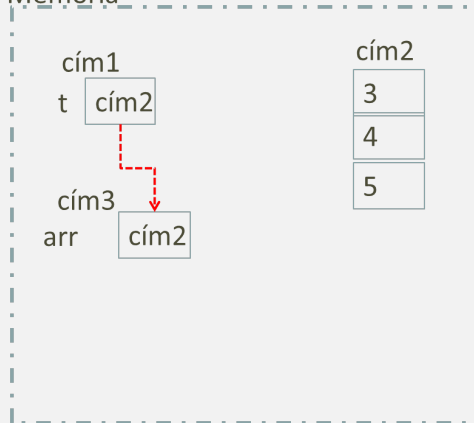


```
int[] t= {3, 4, 5};
```



# Referencia típusok érték szerinti paraméter átadása

Memória

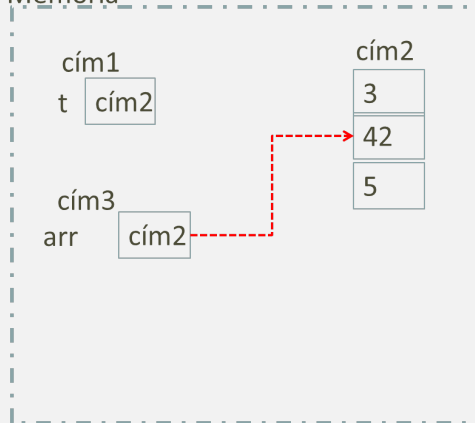


```
int[] t= {3, 4, 5};  
tombkez1(t);
```



# Referencia típusok érték szerinti paraméter átadása

Memória

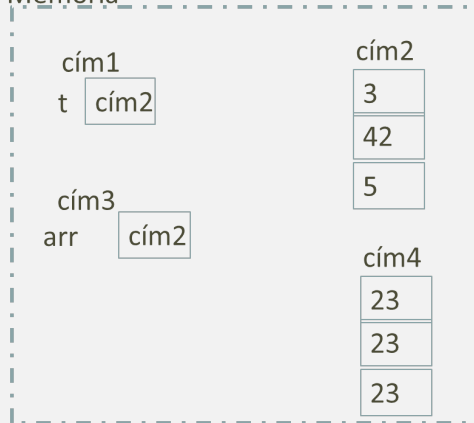


```
int[] t= {3, 4, 5};  
tombkez1(t);  
arr[1]=42;
```



# Referencia típusok érték szerinti paraméter átadása

Memória

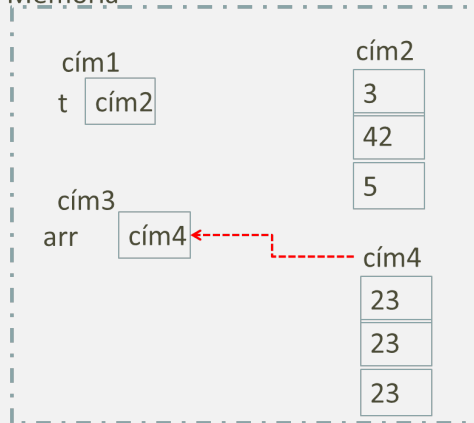


```
int[] t= {3, 4, 5};  
tombkez1(t);  
    arr[1]=42;  
tombkez2(t);  
    arr=new int[3]  
    { 23, 23, 23};
```



# Referencia típusok érték szerinti paraméter átadása

Memória



```
int[] t= {3, 4, 5};  
tombkez1(t);  
    arr[1]=42;  
tombkez2(t);  
    arr=new int[3]  
    { 23, 23, 23};
```



# Referencia típusok cím szerinti paraméter átadása

```
static void tombkez1(ref int[] arr)
{
    arr[1] = 42;
}
```

```
static void tombkez2(ref int[] arr)
{
    arr = new int[3] {23, 23, 23};
}
```



# Referencia típusok cím szerinti paraméter átadása

```
static void Main()  
{  
    int[] t = {3, 4, 5};  
    tombkez1(ref t);  
    tombkez2(ref t);  
}
```

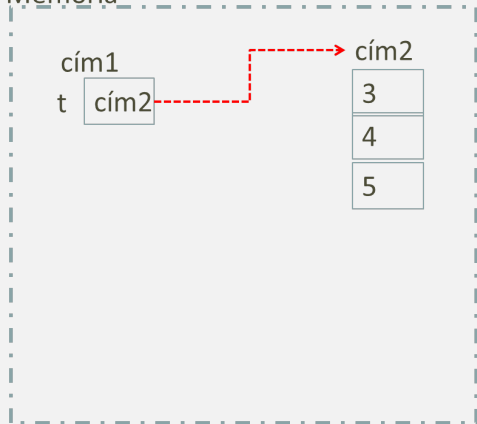
- A metódusok hívásakor a változóról **címéről** másolat készül, és a **cím** kerül át paraméterként a hívott metódusokba → Referenciára mutató referencia
- A hívott metódusokban ezt a változót és a hivatkozott memóriaterületet is lehet módosítani





# Referencia típusok cím szerinti paraméter átadása

Memória

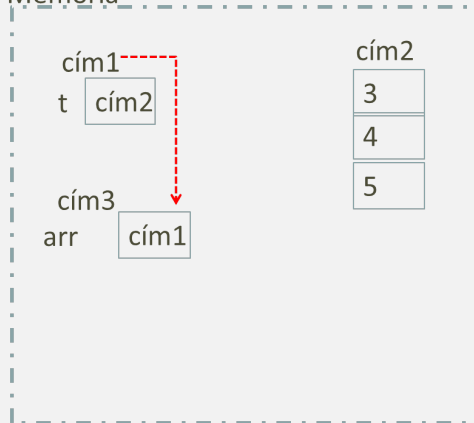


```
int[] t= {3, 4, 5};
```



# Referencia típusok cím szerinti paraméter átadása

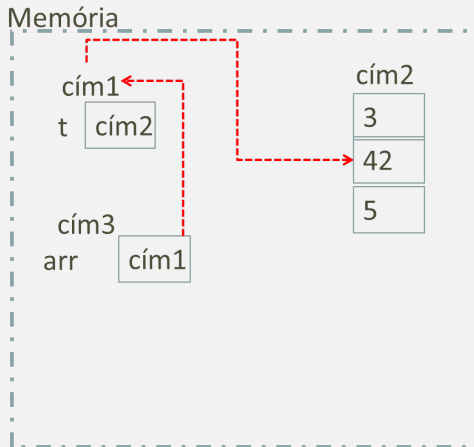
Memória



```
int[] t= {3, 4, 5};  
tombkez1(ref t);
```



# Referencia típusok cím szerinti paraméter átadása



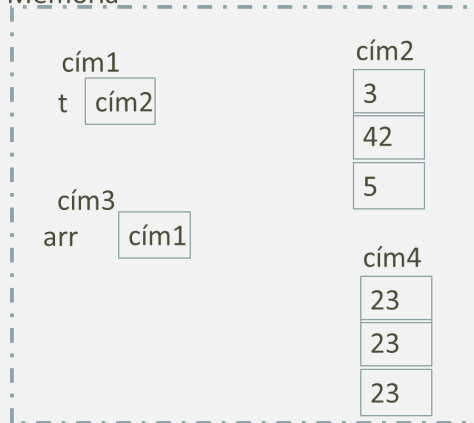
```
int[] t= {3, 4, 5};  
tombkez1(ref t);  
arr[1]=42;
```

**Teljesen mindegy, hogy  
hány referencián  
keresztül van az  
értékadás, mindig a  
megfelelő értékre  
történik a hivatkozás!**



# Referencia típusok cím szerinti paraméter átadása

Memória

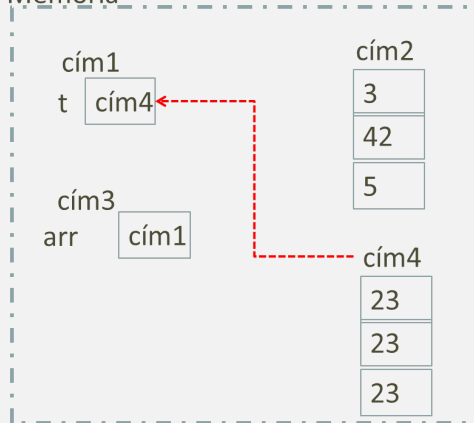


```
int[] t= {3, 4, 5};  
tombkez1(ref t);  
    arr[1]=42;  
tombkez2(ref t);  
    arr=new int[3]  
    { 23, 23, 23};
```



# Referencia típusok cím szerinti paraméter átadása

Memória



```
int[] t= {3, 4, 5};  
tombkez1(ref t);  
    arr[1]=42;  
tombkez2(ref t);  
    arr=new int[3]  
    { 23, 23, 23};
```



## out típusú paraméter átadása

- Az out módosító kulcsszó használata hasonló a ref használatához. A paraméter ilyenkor is cím szerint adódik át
- Különbség a ref-hez képest, hogy az átadott változót nem kell inicializálni a használat előtt

```
static void beker(out int szam)
{
    Console.Write("Kérek egy számot: ");
    szam = int.Parse(Console.ReadLine());
}
```

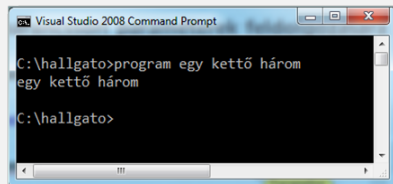
```
static void Main()
{
    int x;
    beker(out x);
    Console.WriteLine("A megadott szam: " + x);
}
```



# Parancssori paraméterek feldolgozása

A Main() metódusnak is lehetnek paraméterei

```
static void Main(string[] args)
{
    for (int i = 0; i < args.Length; i++)
        Console.Write(args[i] + " ");
}
```



- Metódusnév túlterhelés (overloading) – több azonos nevű metódus (egy osztályon belül)
- A metódusok szignatúrája egyedi az osztályon belül
  - Szignatúra = metódusnév + paraméterek száma, típus és sorrendje
- Használhatunk több azonos nevű metódust is (egy osztályon belül), de a paraméterlistájuknak különbözni kell





## Különböző metódusok azonos névvel

```
void F() { ... }  
void F(int x) { ... }  
void F(ref int x) { ... }  
void F(int x, int y) { ... }  
int F(string s) { ... }  
void F(string[] a) { ... }
```

## Hibás túlterhelés

```
int F(int x) { ... }
```

A paraméterekben nincs eltérés,  
csak a metódus típusában

```
void F(out int x) { ... }
```

ref helyett out: ugyanúgy cím  
szerinti a paraméter átadás



- Szlávi Péter, Zsakó László: Módszeres programozás: Programozási tételek (Mikrológia 19). ELTE TTK, 2002
- Korábbi félévek OOP diásorai

